

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 646/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att bekämpa antisemitism

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 646/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Peter Östman /kd m.fl.:

Vad avser regeringen göra för att bekämpa antisemitism i Finland och

anser regeringen att Finland i sin utrikespolitik tillräckligt aktivt förespråkar bekämpning av antisemitism?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen arbetar aktivt för att stärka bekämpningen av antisemitism i Finland, inom Europeiska unionen och internationellt.

Polishögskolan publicerar årligen en utredning om hatbrott i Finland som polisen fått kännedom om. Enligt utredningen får polisen årligen kännedom om enskilda antisemitiska hatbrott. I internationell jämförelse ligger antalet brottsanmälningar på en låg nivå och inga avsevärda förändringar har skett i antalet anmälningar. Det är känt att enbart en del av alla brottsmisstankar anmäls till polisen.

Enligt uppgifter från den grupp som utreder hatbrott vid polisinrättningen i Helsingfors (VIPU) har den antisemitiska hatretoriken sedan förra hösten ökat på internet. VIPU-gruppen är en nationell utredningsgrupp som undersöker hatretorik som sprids via internet, och för fall som uppfyller rekvisiten för brott vidare till förundersökning och åklagare.

Hatbrott och hatretorik som riktar sig mot en etnisk eller religiös gruppering är övergripande straffbart. Bland annat har hets mot folkgrupp, offentlig uppmaning till brott, olaga hot och ärekränkning kriminaliserats. För en del av brotten finns det också en separat grov gärningsform. Ett rasistiskt motiv är en straffskärpningsgrund, och även medhjälp och anstiftan till rasistiska brott är straffbart. Straffbarheten har utvidgats till att omfatta mer än direkt medverkan till ett brott – i strafflagen likställs rasistiska organisationer med organiserade kriminella sammanslutningar och att delta i deras aktiviteter är straffbart.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 646/2018 rd

Ett viktigt straffrättsligt instrument i EU-lagstiftningen är i detta avseende Europarådets rambeslut 2008/913/RIF om bekämpande av vissa former och uttryck för rasism och främlingsfientlighet med hjälp av straffrättslig lagstiftning. I Finland verkställdes rambeslutet (RP 317/2010 rd) samtidigt som tilläggsprotokollet till Europarådets konvention om IT-relaterad brottslighet. Protokollet behandlar kriminalisering av gärningar av rasistisk och främlingsfientlig natur som begåtts med hjälp av datorsystem.

Såväl nämnda rambeslut som tilläggsprotokollet till konventionen förutsätter att det är straffbart att förneka Förintelsen. I Finland kan bestämmelserna om hets tillämpas på förnekande av Förintelsen. Enligt strafflagen är hatmotiv en straffskärpningsgrund. Straffskärpningsgrunden kan tillämpas på alla brott, vilket betyder att vilket brott som helst som begås med hatmotiv kan betraktas som hatbrott.

Vid sin strategisession den 26 september 2016 avtalade regeringen om åtgärder för att bekämpa våldsamma extremistrelser. Med det nationella åtgärdsprogrammet för förebyggande av våldsam radikalisering och extremism, vilket antogs 2016, eftersträvar man att stödja offer och samfund som faller offer för hatbrott. Polisen förutsätts också effektivisera sin verksamhet med att avslöja och utreda hatbrott. Polisen har under de senaste åren effektiviserat sin verksamhet för att upptäcka hatbrott.

Enbart lagstiftning är inte en tillräcklig insats mot hatbrott och antisemitism. Det viktiga är att diskussionsklimatet i samhället inte blir en grogrund för extremistrelser och hatretorik. Högklassig utbildning för alla barn och unga är ett viktigt sätt att förebygga judehat och annan diskriminering.

År 2010 gjordes ett tillägg till läroplanerna för den grundläggande utbildningen och gymnasiet i syfte att förbättra kunskaperna om de mänskliga rättigheterna, bland annat genom att Förintelsen dryftas som en historisk och etisk fråga. Utbildningsstyrelsen har uppmanat skolor och läroanstalter att i undervisningen uppmärksamma och utnyttja de pedagogiska material och verktyg för undervisning om Förintelsen som Utbildningsstyrelsen producerat under de senaste åren eller som är internationellt tillgängliga. I många gymnasieskolor ordnas fördjupade historiekurser om Förintelsen, i vilka ingår en exkursion till Auschwitz eller något annat museum eller minnesmärke över Förintelsen. Finländska lärare har under seminarier som ordnats 2008, 2010, 2012 och 2018 i Yad Vashem i Jerusalem utbildats för undervisning om Förintelsen.

Inrikesministeriet och polisen samarbetar regelbundet och intensivt med Helsingfors judiska församling i frågor som rör bekämpning av antisemitism och säkerhetshot mot det judiska samfundet. Hösten 2016 ordnade inrikesministeriet i samarbete med OSSE:s byrå för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) ett seminarium i Helsingfors för att vidareutveckla säkerhetssamarbetet mellan myndigheterna och de judiska samfundet. Under evenemanget gjorde man ODIHR:s säkerhetshandbok om att uppdaga antisemitism och öka säkerheten för judiska samfund känd.

Statens budget för 2019 inkluderar anslag på 300 000 euro för att förbättra och upprätthålla säkerheten i Helsingfors judiska församlings synagoga och församlingscentrum.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 646/2018 rd

Den 27 februari 2019 ordnade inrikesministeriet tillsammans med den judiska församlingen i Helsingfors och nätverket för muslimer i Finland ett seminarium om antisemitism och islamofobi i Finland. Målet var att öka medvetenheten om dessa fenomen så att de kan identifieras mer effektivt.

Statsrådet har deltagit i de årliga arrangemangen under minnesdagen för Förintelsens offer och bidragit till kostnaderna.

Bekämpningen av antisemitism dryftas regelbundet också mellan medlemsländerna i Europeiska unionen. Senast skedde det under justitie- och inrikesministeriernas möte den 6 december 2018, där man antog rådets förklaring om åtgärder mot antisemitism och för att öka säkerheten för de judiska samfundet och institutionerna i Europa.

Utgångspunkten för den finska utrikespolitiken och människorättsarbetet är människovärde och icke-diskriminering för alla. Religions- och samvetsfrihet har fått större vikt i arbetet för de mänskliga rättigheterna. Främjandet av dialogen mellan trossamfundet är ett viktigt element i utrikesministeriets fredsarbete.

Regeringen deltar aktivt i det internationella samarbetet för bekämpning av antisemitism och betonar betydelsen av de internationella organisationerna i detta arbete.

I fråga om EU:s utrikesrelationer understöder Finland den antagna politiken för de mänskliga rättigheterna. Detta innefattar bland annat effektivt genomförande av riktlinjerna för religion och samvetsfrihet.

Finland har understött att riktlinjerna för arbetet mot antisemitism ska antas och att myndighetssamarbetet ska utvecklas i mellanstatliga organisationer i Europa. Finland var också ett av de länder som sammankallade FN:s generalförsamlings första specialsession för insatser mot antisemitism.

År 2011 anslöt sig Finland till International Holocaust remembrance alliance (IHRA), som fokuserar på historieforskning, undervisningsfrågor och minnesverksamhet. Vi har särskilt betonat vikten av högklassig utbildning för alla barn, för hågkomst av Förintelsen och insatser mot hatbrott med antisemitiska drag eller som riktar sig mot romer. Myndigheterna (UKM, US, UM) bedriver inom IHRA-verksamheten nära samarbete med det judiska samfundet i Finland, Delegationen för romska ärenden, expertorganisationer och forskare vid Helsingfors universitet.

År 2016 fattade IHRA beslut om en juridiskt icke-bindande arbetsdefinition av antisemitism. Finland har antagit definitionen och arbetar för att beakta och tillämpa den såväl nationellt som inom Europeiska unionen och internationellt.

Helsingfors 5.3.2019

Utrikesminister Timo Soini